

Besluitformulier

Team Beleid Openbare Ruimte

Zaaknummer : 3090701 Datum : 13 februari 2024	Opsteller : M. van der Veen
Onderwerp: Samenwerkingsovereenkomst met Hoogheemraadschap van Rijnland en Provincie Zuid-Holland over Sluis den Ham	
Besluit: 1. Een samenwerkingsovereenkomst aangaan met het Hoogheemraadschap van Rijnland en Provincie Zuid-Holland met betrekking tot de overname van Sluis Den Ham te Boskoop; 2. Wethouder R. Breeuwsma machtigen de overeenkomst te tekenen namens de Gemeente Alphen aan den Rijn; 3. De Sluis Den Ham toevoegen aan het areaal Civiele kunstwerken en een structureel onderhoudsbudget ter grootte van €15.000,- opnemen in de begroting 2025; 4. Het genoemde benodigde onderhoudsbudget en de dekking daarvan onderdeel te maken van de integrale afweging in de kadernota/begroting 2025 en volgende jaren met betrekking tot de beschikbare financiële ruimte; 5. Bij vaststelling van de begroting 2025 door de gemeenteraad, zijn de hiervoor genoemde budgetten en dekking pas formeel beschikbaar.	

Publiekssamenvatting

Het Hoogheemraadschap van Rijnland, Provincie Zuid-Holland en Gemeente Alphen aan den Rijn hebben afspraken gemaakt over het overdragen van het eigendom en beheer van Sluis Den Ham. De sluis en sluiskoker wordt door Rijnland in goede staat gebracht en vervolgens overgedragen. Gemeente Alphen aan den Rijn wordt eigenaar van de sluis, de provincie blijft eigenaar van de sluiskoker onder de N207. Door als gemeente eigenaar te worden van de sluis blijft de toegang voor grondscheippers en rondvaarten van de Stichting rondvaarten en promotie Boskoop tot de Gouwepolder op deze route beschikbaar.

Inleiding

Sluis Den Ham geeft toegang vanaf de Gouwe toegang tot de Gouwepolder in het oostelijk kwekersgebied van Boskoop. Er is één andere verbinding voor boten en dat is de Sluis Rijneveld.

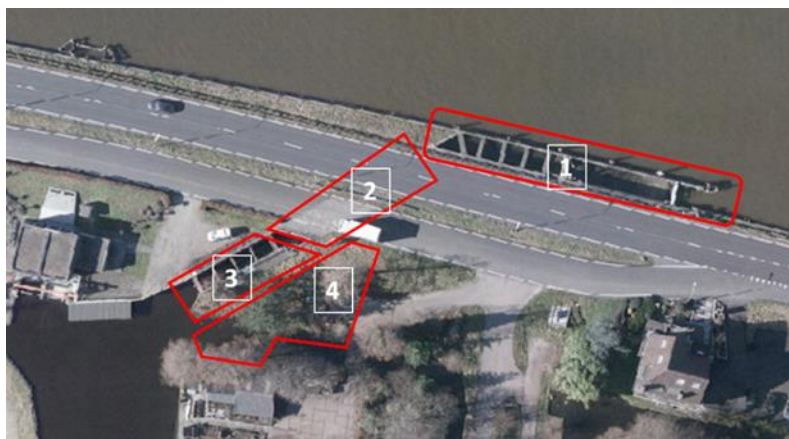
In de Visie op Water 2017 is beschreven dat de Gouwepolder potentie heeft voor het recreatief medegebruik van het kwekerijgebied via beleving vanaf het water. Om dit mogelijk te maken is het nodig een aantal knelpunten in de doorvaarbaarheid op te lossen. Daarnaast

is het noodzakelijk ontwikkelingen die, negatief van invloed zijn op het verwezenlijken van de ambitie, te voorkomen.

Het Hoogheemraadschap van Rijnland was eigenaar en beheerder van een aantal sluizen in de Gouwepolder, maar ook in de polder aan de westzijde van de Gouwe. De sluizen hebben voor Rijnland, op basis van de Waterschapswet en het Reglement van bestuur voor het Hoogheemraadschap van Rijnland, geen betekenis meer voor de kerntaken waarvoor zij verantwoordelijkheid dragen. In 2018 zijn 5 sluizen, waaronder Sluis Rijnveld, aan de gemeente overgedragen in eigendom en beheer.

De Sluis Den Ham is in eigendom van Provincie Zuid-Holland en wordt sinds 1975 beheerd door Rijnland. Het Hoogheemraadschap en de Provincie hebben Gemeente Alphen aan den Rijn verzocht het eigenaarschap en beheer van de sluis over te nemen. Gemeente heeft voor de doelen zoals geformuleerd in de Visie op Water 2017 belang bij het voortzetten van de sluisfunctie van het object.

- 1 Sluis
- 2 Kokerconstructie onder N207
- 3 Kokerconstructie open
- 4 perceel grond

Er is in 2023 overeenstemming bereikt over het volgende:

- Gemeente wordt eigenaar en beheerder van de sluis (1)
- Provincie Zuid-Holland is eigenaar en wordt beheerder van de koker en het perceel grond (2, 3, 4)
- Het Hoogheemraadschap van Rijnland levert het gehele kunstwerk op in goede staat, conform een reeds gezamenlijk opgesteld kunstwerkadvies.
- Provincie Zuid-Holland garandeert de functionele instandhouding van de kokerconstructie voor de scheepvaart en garandeert het recreatief gebruik van de sluis in de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening.

Een en ander is verwoord in een samenwerkingsovereenkomst tussen de drie partijen.

Beoogd maatschappelijk resultaat

Zowel het Hoogheemraadschap van Rijnland als de Provincie Zuid-Holland hebben geen direct belang bij of taak in het in stand houden van de sluisfunctie van het object. Met het aangaan van de samenwerkingsovereenkomst wordt de sluisfunctie voor de toekomst geborgd en kan de sluis, nu en in de toekomst, worden ingezet voor het varend medegebruik van de Gouwepolder. Op de korte termijn voor de grondschippers en de georganiseerde rondvaarten door Stichting Rondvaart en promotie Boskoop, op de langere termijn eventueel voor extensieve recreatievaart van en naar de Gouwepolder.

Kader

- Visie op water Alphen aan den Rijn 2017
- Coalitieakkoord 2022-2026
- Omgevingsvisie Alphen aan den Rijn
- Strategische samenwerkingsagenda 2023-2026 tussen Gemeente Alphen aan den Rijn en Rijnland (paragraaf 1.1.2)

Argumenten

In verschillende gemeentelijke beleidsvoornemens wordt het belang van waterrecreatie en varen in de gemeentelijke wateren benoemd en onderschreven. Uiteindelijk resulteert dit in het feitelijk beschikbaar hebben en houden van kunstwerken en voorzieningen die noodzakelijk zijn om de beschreven doelen te behalen.

Sluis Den Ham is één van de twee toegangen voor kleinschalige scheepvaart tot de Gouwepolder. Sluis Rijnveld vormt de noordelijke toegang tot de Gouwepolder, terwijl Sluis Den Ham, op 2 km afstand, de zuidelijke toegang vormt. De sluis Rijnveld is, samen met 4 andere sluizen, al eerder door Rijnland aan gemeente in eigendom en beheer overgedragen.

De onderhoudsstaat van sluis Den Ham wordt eerst door Rijnland op orde gebracht. Rijnland organiseert de werkzaamheden. Rijnland en Provincie samen, financieren de onderhoudswerkzaamheden. Door het uitvoeren van groot onderhoud wordt het kunstwerk op het vereiste onderhouds- en veiligheidsniveau gebracht. De beschikbaarheid en veiligheid wordt daardoor voor 15 jaar gegarandeerd.

Duurzaamheid

In de periode van het groot onderhoud wordt gestreefd naar zo min mogelijk uitstoot van stoffen die een negatieve invloed hebben op het klimaat en omgeving.

Participatie

Om tot overeenkomst te komen met het Hoogheemraadschap van Rijnland en Provincie Zuid-Holland is uitgebreid overleg met deze partijen gevoerd.

De functie van de sluis wordt met het aangaan van de overeenkomst niet gewijzigd. Het belang van particuliere gebruikers wordt niet geschaad en is overeenkomstig aan de belangenafweging die ten grondslag ligt aan de Visie op water. Er is derhalve geen proces van communicatie en participatie doorlopen. De grondschippers in de Greenport en de Stichting Rondvaart en promotie Boskoop hebben tijdens het proces om te komen tot afspraken over de Sluis Den Ham aangegeven het belangrijk te vinden dat de functie van de sluis gehandhaafd blijft.

Financiële consequenties

Het Hoogheemraadschap van Rijnland investeert in het in goede technische staat brengen van het gehele kunstwerk. De werkzaamheden en investering zijn gebaseerd op een door de 3 partijen opgesteld kunstwerk advies. Na gereed komen van het onderhoud nemen Provincie Zuid-Holland en Gemeente Alphen aan den Rijn verschillende delen van het kunstwerk in beheer. De beheer en onderhoudskosten van het onderdeel waar een partij verantwoordelijk voor is, komen voor rekening van deze partij. Gemeente Alphen aan den Rijn krijgt het onderdeel sluis in eigendom en beheer. De jaarlijkse onderhoudskosten zijn geraamd op €15.000,- per jaar vanaf het jaar 2025.

Bij overdracht door Rijnland is de sluis Den Ham is een nieuw object in het areaal civiele kunstwerken. In het beheerplan civiele kunstwerken en de bijbehorende voorziening civiele kunstwerken is geen rekening gehouden met de kosten voor beheer en onderhoud van dit kunstwerk. Bij het aangaan van de overeenkomst zijn de onderhoudskosten onvoorzien, onvermijdelijk en onuitstelbaar (3 O's).

Door de structurele kosten op te nemen in de kadernota 2025 als voorbereiding op de begroting 2025 wordt het benodigde structurele budget onderdeel van de integrale afweging met betrekking tot de beschikbare financiële ruimte.

Realisatie

Na ondertekening van overeenkomst door de drie partijen zal de samenwerkingsovereenkomst in werking treden. De werkzaamheden aan het kunstwerk door Rijnland zullen in de tweede helft van 2024 starten en in 2025 worden afgerond. In 2025 zal de Sluis Den Ham formeel aan Gemeente Alphen aan den Rijn worden overgedragen.

Bijlage(n):

- Concept-overeenkomst tot overdracht van het eigendom en onderhoud van Sluis Den Ham.